

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Consorci sobre l'accés a informació sobre el procés assistencial d'una persona difunta.

Antecedents

En data 14 de desembre de 2023 un Consorci ha presentat davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (en endavant APDCAT) una petició de dictamen en relació a una petició d'accés a informació sobre el procés assistencial d'una persona difunta per part d'una persona cineasta.

La consulta sol·licita informació *“en relació a les possibles excepcions o exempcions que permetrien facilitar informació sobre el procés assistencial d'una persona difunta, sense que consti cap persona vinculada a aquesta, a una persona cineasta que vol incorporar aquesta informació en una obra cinematogràfica”* i se sol·licita a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades que valori els límits a la informació a facilitar a la persona sol·licitant.

Analitzada la consulta, que no s'acompanya de cap altra informació, vista la normativa vigent aplicable, i l'informa de l'Assessoria Jurídica s'emet el dictamen següent.

Fonaments Jurídics

I

De conformitat amb l'article 5.o) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, li correspon a l'Autoritat proporcionar informació sobre els drets de les persones en matèria de tractament de dades personals, així com respondre les consultes que formulin les entitats del seu àmbit d'actuació sobre la protecció de dades de caràcter personal en poder de les administracions públiques.

L'article 8.o) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, disposa que és funció de la directora de l'Autoritat respondre les consultes que li formulin les administracions, les quals s'han de cursar per mitjà de l'òrgan que n'ostenta la representació. En conseqüència, el present informe s'emet en base a les esmentades previsions dels articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

D'acord amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, aquest informe es publicarà al web de l'Autoritat un cop notificat a les persones interessades, amb l'anonimització prèvia de les dades de caràcter personal.

II

En l'escrit de consulta s'exposa que una persona cineasta vol incorporar certa informació en una obra cinematogràfica en concret sol·licita l'accés a *"la informació mèdica que em poguéssiu donar"* *"necessitaria saber de què va morir, tot i que es va fer públic a la premsa"* d'una persona que va morir l'any 2019.

Arran de la petició formulada per la persona cineasta, el Consorci sol·licita dictamen pel que fa a l'accés a la informació sobre el procés assistencial d'una persona difunta i sol·licita a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades que valori els límits a la informació a facilitar a la persona sol·licitant.

Atès el context en què es formula la consulta, i sense més informació, convé assenyalar, d'entrada, que la normativa de protecció de dades de caràcter personal no resulta d'aplicació respecte de les dades de les persones difuntes, en aquest cas, de la persona sobre la que es demana la informació.

En aquest sentit, cal tenir en compte el considerant 27 de l'RGPD que disposa :

"El presente Reglamento no se aplica a la protección de datos personales de personas fallecidas. Los Estados miembros son competentes para establecer normas relativas al tratamiento de los datos personales de estas."

A més, l'article 2.2.b) de l'LOPDGDD disposa:

"2. Esta ley orgánica no será de aplicación:

(...)

b) A los tratamientos de datos de personas fallecidas, sin perjuicio de lo establecido en el artículo 3.

(...)."

L'article 3 de l'LOPDGDD, esmentada, disposa el següent:

"1. Las personas vinculadas al fallecido por razones familiares o, de hecho, así como sus herederos podrán dirigirse al responsable o encargado del tratamiento al objeto de solicitar el acceso a los datos personales de aquella y, en su caso, su rectificación o supresión.

Como excepción, las personas a las que se refiere el párrafo anterior no podrán acceder a los datos del causante, ni solicitar su rectificación o supresión, cuando la persona fallecida lo hubiese prohibido expresamente o así lo establezca una ley. Dicha prohibición no afectará al derecho de los herederos a acceder a los datos de carácter patrimonial del causante.

2. Las personas o instituciones a las que el fallecido hubiese designado expresamente para ello podrán también solicitar, con arreglo a las instrucciones recibidas, el acceso a los datos personales de este y, en su caso su rectificación o supresión.

Mediante real decreto se establecerán los requisitos y condiciones para acreditar la validez y vigencia de estos mandatos e instrucciones y, en su caso, el registro de los mismos.

(...)."

Segons l'exposat, tot i que la normativa de protecció de dades (RGPD i LOPDGDD) no resulta aplicable al tractament de dades de persones difuntes, la referida normativa preveu expressament que determinades persones vinculades amb aquestes *“per raons familiars o de fet”*, i també els seus hereus, o aquelles persones o institucions designades pel mateix titular de la informació, puguin accedir a la informació relativa a la persona morta i, si escau, demanar-ne la rectificació o la supressió (art. 3.1 LOPDGDD). Això, a menys que consti la prohibició expressa del titular de la informació o que determinades previsions legals puguin limitar l'exercici d'aquesta facultat.

La previsió de l'article 3 de l'LOPDGDD es refereix a l'accés i, si escau, rectificació (art. 16 RGPD) o supressió (art. 17 RGPD) respecte la informació personal d'una persona morta, sense establir condicions específiques o diferències en funció que les persones vinculades amb el titular vulguin accedir a una o altra tipologia d'informació personal ni pel tipus de dades, tampoc estableix un ordre de prelación ni un nombre limitat de persones que puguin accedir a dades personals d'un titular difunt, de manera que poden ser una o varies les persones que, acreditant la seva identitat i la vinculació amb el titular de les dades per raons familiars o de fet, o la seva condició d'hereu del difunt, podrien accedir a les dades d'aquest.

Per altra banda, la persona sol·licitant demana l'accés a la informació relativa al procés assistencial de la persona difunta. En aquest sentit, l'article 4.15 RGPD defineix les dades relatives a la salut com *“datos personales relativas a la salud física o mental de una persona física, incluida la prestación de servicios de atención sanitaria, que revelen información sobre su estado de salud”*.

En el procés assistencial de la persona difunta consten les seves dades identificatives i tota aquella informació sobre el seu estat de salut (proves diagnòstiques, medicaments, antecedents, etc.). El conjunt d'aquesta informació constitueix l'anomenada història clínica. Per tant, amb la seva petició, la persona sol·licitant es refereix a l'accés al contingut de la història clínica de la persona difunta, entesa com el conjunt de documents relatius als processos assistencials d'un pacient, amb la identificació dels metges i la resta de professionals que han intervingut (article 10.1 Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernents a la salut i l'autonomia del pacient i la documentació clínica; article 15 Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica).

L'article 3.1 Llei 21/2000 i l'article 5.1 Llei 41/2002 reconeixen a les persones vinculades al pacient, per raons familiars o de fet, la possibilitat d'accedir a la informació de salut del propi pacient i, per tant, a dades de la història clínica. Aquesta Autoritat, ha posat en coneixement en ocasions anteriors (entre d'altres, CNS 28/2009, CNS 36/2018, CNS 37/2018, o CNS 8/2019 que es poden consultar en la web www.apd.cat) que la normativa d'autonomia del pacient preveu la comunicació de dades de salut del pacient, relacionats amb el procés assistencial, a les persones vinculades amb aquest, ja sigui per raons familiars o de fet.

A més, pel que fa als usos de la història clínica, l'article 16, apartats 3 a 5, concreta els supòsits en què és possible un accés a les dades de la història clínica:

“3. El acceso a la historia clínica con fines judiciales, epidemiológicos, de salud pública, de investigación o de docencia, se rige por lo dispuesto en la legislación vigente en materia de protección de datos personales, y en la Ley 14/1986, de 25 de

abril, General de Sanidad, y demás normas de aplicación en cada caso. El acceso a la historia clínica con estos fines obliga a preservar los datos de identificación personal del paciente, separados de los de carácter clinicoasistencial, de manera que, como regla general, quede asegurado el anonimato, salvo que el propio paciente haya dado su consentimiento para no separarlos.

Se exceptúan los supuestos de investigación previstos en el apartado 2 de la Disposición adicional decimoséptima de la Ley Orgánica de Protección de Datos Personales y Garantía de los Derechos Digitales.

Asimismo, se exceptúan los supuestos de investigación de la autoridad judicial en los que se considere imprescindible la unificación de los datos identificativos con los clinicoasistenciales, en los cuales se estará a lo que dispongan los jueces y tribunales en el proceso correspondiente. El acceso a los datos y documentos de la historia clínica queda limitado estrictamente a los fines específicos de cada caso.

Cuando ello sea necesario para la prevención de un riesgo o peligro grave para la salud de la población, las Administraciones sanitarias a las que se refiere la Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública, podrán acceder a los datos identificativos de los pacientes por razones epidemiológicas o de protección de la salud pública. El acceso habrá de realizarse, en todo caso, por un profesional sanitario sujeto al secreto profesional o por otra persona sujeta, asimismo, a una obligación equivalente de secreto, previa motivación por parte de la Administración que solicitase el acceso a los datos.

4. El personal de administración y gestión de los centros sanitarios sólo puede acceder a los datos de la historia clínica relacionados con sus propias funciones.

5. El personal sanitario debidamente acreditado que ejerza funciones de inspección, evaluación, acreditación y planificación, tiene acceso a las historias clínicas en el cumplimiento de sus funciones de comprobación de la calidad de la asistencia, el respeto de los derechos del paciente o cualquier otra obligación del centro en relación con los pacientes y usuarios o la propia Administración sanitaria.”

En aquesta línia, i als efectes que ara interessin, l'article 18.4 de la Llei 41/2002, preveu específicament l'accés a la història clínica dels pacients difunts, en els termes següents:

“(…)

4. Los centros sanitarios y los facultativos de ejercicio individual solo facilitaran el acceso a la historia clínica de los pacientes fallecidos a las personas vinculadas a él, por razones familiares o, de hecho, salvo que el fallecido lo hubiese prohibido expresamente y así se acredite. En cualquier caso, el acceso de un tercero a la historia clínica motivado por un riesgo para su salud se limitará a los datos pertinentes. No se facilitará información que afecte a la intimidad del fallecido ni a las anotaciones subjetivas de los profesionales, ni que perjudique a terceros.”

Per tant, d'acord amb la normativa exposada, fora d'aquests supòsits no es podrà donar accés a la informació que es sol·licita. En el cas que ens ocupa, la persona sol·licitant és una persona no vinculada a la persona difunta, per tant, des del punt de vista de la

normativa de protecció de dades no es justifica l'accés a les dades de la persona difunta que puguin constar en la seva història clínica.

Per altra banda, cal fer notar, que des de la perspectiva de la transparència, el límit previst als articles 23 i 24 de l'LTC no resultaria d'aplicació. Si bé aquests articles de l'LTC no distingeixen sobre la seva aplicabilitat a les persones vives o difuntes, està clar que ambdós preceptes despleguen la regulació del límit al dret d'accés a la informació pública derivat del dret a la protecció de dades personals. Per tant, cal entendre que no entren en joc quan es tracta d'accedir a dades de persones difuntes.

Tot això sens perjudici de la possibilitat que l'accés a la informació de les persones difuntes es pugui veure limitat en el cas que la informació afecti la intimitat de la persona difunta, tal com es desprèn de l'article 18 CE, de l'article 21.1.f) de l'LTC, de la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge i, en especial, de l'article 36 de la Llei 10/2001 de 13 de juliol, d'arxius i documents, segons el qual la limitació de l'accés per a la protecció del dret a la intimitat persisteix fins 25 anys més enllà de la mort, o 50 anys des de la data del document si es desconeix la data de la mort, però es pot presumir -o es té la certesa- que la persona és morta.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents

Conclusions

Des del punt de vista del dret a la protecció de dades de caràcter personal, no es justifica l'accés de la persona sol·licitant a la informació sobre el procés assistencial de la persona difunta, atès que no es donen els supòsits previstos en els articles 3 de l'LOPDGDD, 16 i 18 de la Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de la autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

Barcelona, 2 de febrer de 2024